

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 8 korona, postai szétküldéssel 8 korona.
Egyes szám ára 10 fillér.
Előfizetési pénzek a kiadóhivataltól címzendők.

Megjelenik minden vasarnap.

Felelős szerkesztő és kiadó: RONAI FRIGYES.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Köszeg, Várkor 39. szám.

Nyitvány sora 40 fillér.

Hirdetések nagyság szerint jutányos áron számíthatnak.

Világtörténelmi fordulatok.

Nagy az öröm, hogy a háboru egész Oroszországgal megszűnt. Jobban örülünk ezen, mint mindama győzelmeken, melyeket a boldogtalan 1914. esztendő nyara óta arattunk. Ezen az örömkönnön nem tapad se vér, se könny.

Jó előjelnek tarthatjuk, hogy az Ukrajnával kötött békeszerződést nyomon követte az orosz hadsereg deferálása. A monarchia népei fellélegezhetnek. Az egész északi és északkeleti front felszabadult attól az óriási nyomástól, amely reánk nehezedett, mert kétségtelen, hogy ezután Románia sem tarthatja fenn már soká a hadiállapotot.

Ez a világtörténelmi esemény alighanem általános békéhez fog vezetni.

Hiába hoztak Versaillesben azt az egyértelmű határozatot, hogy a háborut ernyedetlenül folytatni kell. Hiába szónokoltak az antánt miniszterelnökei, hogy csak rajta! folyjon csak tovább az emberi vér, pusztuljanak csak tovább az emberiség javai, kincsei, hadakozzanak, vagdalozzanak csak tovább ádáz dühvel, vak gyűlölettel és cél nélkül, merően pusztítási vágyból, — hiába minden erőlködés, a béke virrad és mosolygó nap sugarai melegebbek lesznek.

Lám, aminap még a franciák hivatalos szócsöve, a Havas-ügnökség azt hirdette, hogy Wilson válasza sem fogja méltatni Hartling és Czornin békebeszédeit, másnapra meg már Wilson meglepő udvariassággal

válaszol. Pedig Wilson szava ebben a háboruban mindig birt sullyal. Különös és jellemző, hogy minden európai taborban ugy a békebarátok, mint a háboruspártiak a döntő segítséget mindig Amerikától várták. Wilsonen mulik, vajjon a versaillesi haditanács által minden nemzetbeli férfiak és ifjak százezrei fölött kimondot halálos ítéletet végre fogják e hajtani? Hírlik, hogy az antánt küldöttséget menesztett az Egyesült Államok elnökéhez, mely meg fogja tőle kérdezni, vállalja-e a felelősséget a háboru folytatásáért vagy a békekötésért? Érzik tehát már az antánt államférfiai, hogy a saját felelőségük telnag, félnek, hogy összeroskadnak alatta és milliók átka, bosszua fogja őket sújtani.

Wilson pedig beszéddel fordul a kongresszushoz.

Mindenki tudja, hogy az Unió elnöke a háborut, annak okait és előzményeit kezdettől fogva az angol imperializmus szemüvegén át nézte. Nem csoda tehát, hogy a békét is az angol imperializmus ügyének tekinti. Csak így éthető, hogy az Egyesült Államok feje nem tudja felfogni, miről is van szó és hogy mennyi állnoksággal és ármánykodással keillett első pillanattól kezdve mindmáig megküzdenünk.

A béke, melyet Wilson akar, alapjában véve metafizikai béke, mely Troczi szöszatyárkodására emlékeztet. Az Unió autokratája többet akar adni a világnak a békénél, amerikai rendszerü boldogságot akar neki juttatni és be akarja vezetni az aranykort. De az emberiség csörgő frázi-

sokkal nem tud mit kezdeni. Kár Wilsonnak a világ ítélőszékére hivatkozni, mert ez nem igen illik a szerajevói királygilkosok védőihez és oltalmazóihoz.

Bizonykodik Wilson, hogy az európai ügyekbe nem akar avatkozni, de ugyanabban a percben orvosi tanácsokat osztogat Európának, hogyan gyógyíthatja fájó sebeit, melyeket egyebirant a gyakorlatban még jobban felszaggat azáltal, hogy hadsereget küld ide. Ha Wilsonnak kevesebb volna az elve és ahelyett — mint történelmetanár — jobban ismerné Európa történetét, ugy nem keverednék nevetségés ellenmondásokba. Kulturáról pedig senkisémit tarthat felolvasásokat, akinek az volt a terve, hogy a középhatalmak népeit kiirtsák, aminthogy egyáltalán a béke konferenciának előfeltétele kellenne, hogy legyen, hogy az ügyrendből az efféle frázisokat kikapcsolják. Békét akarunk, semmi egyebet! A kulturát összehasonlíthatlanul jobban ismerjük mint Wilson ur.

Egyebirant Wilson beszédében van egy olyan tulajdonsága, mely jóvátesszi a frázisáradat összes hibáit. Nyitva hagyja az utat a további tárgyalásoknak, sőt az a látszat, hogy erre egyenesen meginvitál bennünket.

Hogy ezt a meghívást elfogadjuk kétséget nem szenved és bizunk is benne, hogy a keleti fronton való felszabadulásunk után békeszavunknak nagyobb nyomateka lesz, mint volt eddig.

Ezért hihetjük bátran, hogy a világ nemsokára a várva-várt békéhez fog jutni.

Hazámhoz.

Hazám, drága hazám, évek óta hányszor Szállt érted az égre — könnyes imádságom!
Oh, hányszor hagyta el évek óta számat:
Magyarok Istene — óvd meg a hazámat!

És most is — és most is — amikor — végre,
Meglengette szárnyát feletted a béke;
Reménységet hintett — óh, hogy ezt megérted
Édes, drága hazám — imádkozom érted!

Mostani hó imám azért száll az égre,
Térhess mielőbb a béke kebelére,
S találj megpihenést, enyhületet ottan,
Vérző sebeiddel — fekete gyászoddal.

Mert ugysis — még ugysis — ha majd véget érnek,
A feletted szálló véres — könnyes évek,
— Elfogják lelkeket búis kételyek — gondok:
Édes szülőházam — lehetsz-e még boldog?!

Boldog?! — Hazám, boldog?! — Sok-sok év
Paradicsomkerté földed kivirulhat; [elmulhat,
Ujkisarjadásban fiaidat látod:
Mikoron még mindig — megmarad a gyászod!
Tóthné-Munkácsy Eleonóra.

Királylátogatás 1818-ban.

— Levéltári feljegyzések nyomán. —

Levéltárunk e városnak díszkötésbe foglalt rövid történetét 6-zi annak keletkezésétől 1821-ig. Iróját nem sikerült megállapítani, de német nyelven írt feljegyzéseit jóakarattal írta meg, mely sok érdekes adatot tartalmaz, legtöbbsnyire olyan, melyekre már a feledés fátyola borult.

Írásából megtudjuk, hogy a Kálvária hegye azon időben még szállóval beültetett volt. Az akkori idők szállótermése közepes hozam mellett, egy akót 84 itcével számítva, évi 8000 akóra rugott. A gyümölcses közül különösen a barackok oly jóízűek és híresek voltak, hogy az első érő barackokat a „csaszári“ udvarhoz kellett elszállítani. Köszegi barack királyunk asztalán! Már akkor is nagy híre volt a mi gyümölcsünknek! E régi jó szokásnak még a híret sem igen tudja a mai kor. A „régí jó idők“ ról bizonyos fölénnyel beszélünk. Böh kár! Ha fontartották volna e régi jó szokást, akkor Köszeg szab. kir. város hegyközsége még ma is járulhatna királyunk elé gyümölcsével, melynek jó híre Magyarország első okszerű gyümölestenyésztője, Wölffel József óta, csak növekedett. Lám a zsidók e tekintetben conservativusabbak Ok szívósabban ragaszkodnak szokásaikhoz. A pozsonyi zsidók még ma is viszik Márton napján

tömött ludjaikat a király elé. A zsidó nem mond le régíbb szokásairól. A keresztény — mint e példa is mutatja — sajnos, könnyen.

Írója felemlíti még, hogy városunk 1813. 1814. és 1821. évben óriási felhőszakadások folytán nagy árvíz okozta károkat szenvedett. Az 1821-iki árvíz terjedelmét, mely a muli évihez hasonlíthatott, a külső vámtól szemben álló négy hársfa közötti szobor jelzi.

Mind ezeknél még nevezeteseb adata azonban, hogy O Felsége I. Ferenc király nevével Horvátországból visszautaztatában 1818. évi június hó 2-án városunk falai közt éjjeli szállásra tért és O Felségeiket a városi magistratus a vidékről beözönlött 20 ezer ember részvételével diadalikapu alatt hódolatteljesen fogadta és hódolata jeléül a városi kulcsokat vörös selyem párnán nyújtotta át, melyet O Felségeik legkegyelmesebben elfogadni és azonnal visszaadni méltóztattak. (A titkos levéltár szekrényében őrzött művésziesen elkészített kulcs lesz az, mely valószínűleg ez időből származik. A selyempárna már nincs meg).

Eddig terjed feljegyzése a királylátogatásról. A városi jegyzőkönyvekben azonban még a következő adatokat találtam.

O Felségeik Magyarországi útjának rendezésével Végh István a „provincialis commissarius feő Directorát“ bízták meg, kinek a város

Városi ügyek.

971 918

Hirdetmény

Felhívom mindazokat, akiknek a folyó évben a gazdasági munkálatok akadálytalan elvégzésére katonai köleson lóra nélkülözhetetlen szükség van, hogy jelentsék be szükségletüket legkésőbb február 25-ig a polgármesteri hivatalban. (Városház I. emelet ajtó 10 sz.)

Köszeg, 1918. február 14.

Jambrits Lajos, polgármester.

972 918

Hirdetmény

Mindenki, aki elhasznált kéveköti aratógépzsineggel rendelkezik, tartozik a kéveköti-zsineg darabokat és pedig úgy a kendermagot, mint a manillaanyagot elkülönítve mielőbb, de legkésőbb 1918 március 1-ig a polgármesteri hivatalba beszolgáltatni. Az elhasznált zsinegek az 1918 évi aratáshoz szükséges aratógépzsineggé fognak újra felfonatni. Az újra felfont zsinegek mennyiségéről, áráról stb. felvilágosítás kapható a közigazgatási tanácsnoknál (I. em. 10 ajtó.)

Köszeg, 1918. február 21.

Jambrits Lajos, polgármester.

840 918

Hirdetmény.

Vármege alispánjának 2078/918 sz. rendelete folytán felhívom mindazokat, akiknek tulajdonában hasznavehetetlen, vörösréz-kazanos kúcsi- és targoncátűzfeeskendezők és rezből készült tűzoltófelszerelési tárgyak vannak, hogy ezeknek rézanyagát mielőbb hadicélokra onként szolgáltatásuk be Lauringer Elek községi vaskereskedő, fémbevaltóhoz, aki köteles a leszerelt fémanyagot beleértve a leszerelési költséget, idegen alkatrészek nélkül mért súlyban vörösréznel kg.-onként 7 K, sárgaréznel kg.-onként 4 K térítési árban átvenni.

Köszeg, 1918. február 20.

Jambrits Lajos polgármester

Helyi hírek.

Kitüntetés. Salvátor főherceg, a Vöröske-rezt fővédnöke, Ófelsége nevében a Vöröske-rezt ezüstérmét adományozta Hammer Gyula evang. iskolai igazgatónak, hadi érdekek terén teljesített szolgálatai elismerésül.

Rabbi-beiktatás volt szombaton délben az izraelita templomban. Az egybegyűlt hitközség előtt a szokásos istentisztelet után Dr. Herskovits József az újonnan megválasztott illetve meg-

hoz ez érdemben intézett rendeletét a tanács 1818. évi június hó 19. én tárgyalta. Ennek folytán elhatározták, hogy Leinbather Mihály senator uram az utakat, hidakat és a városnak belső utcáit hozza rendbe; Oppenrieder János kapitány és Pernhoffer János senator 3 quartélyt jelöljön ki; az ételeknek megszerzése Hegedus Ferenc és Krugh István senatoroknak volt kötelessége. A kijelölt szállásról a jegyzéket Végh Istvánhoz akarták beküldeni, de mint-hogy megjelent a soproni commissarius Tarr József, ennek adták át, ki vállalkozott azt illetékes helyre elküldeni.

„Hogy ezen ritka szerentsének megünneplése — írja az akkori főjegyző — amennyire lehet, minden buzgósággal és kegyes királyunknak tartozó jobbágyi Szeretettel megh legyen, e végett többrendbeli Jelek el rendeltettek és hogy eő Felsőgek e Városnak határában egy Deputatio által rovideden, annak utanna pedig, kik eő Felsőgek Quartélyában liendenek, az egész Magistratus által be fogadtassák és rövid köszöntéssel, mellyet főnotarius Re nisch Ignác (Rajnis irónak hozzátartozója) Ur tenni fog, illetvek, az iránt pedig hogy a Város azon éjjel ékesitassék, Pernhoffer János Senator Uram a Formunderekkal edgyütt hogy szorgalmaza eirendeltetett. Ezen ünnepléshez úgy is érdetottvén az, hogy a Polgári Militia az eő fő Tisztjeknek vezérlése alatt, úgy szintén a Cehek annak rendje módja szerint azon helyeken, mellyek eő nekik ki fognak mutatottni megjelenjenek és az alsó Hitul fogva két rendul ki álljanak, az Oskolabeli Ifjuság iránt a Concernens Directorok rendelkezéseket megtiendők.

A későbbi határozatokból még megtudjuk,

hivott rabbi mondta el szép ékes magyar nyelven székfoglalóját, egyben a várost és a megjelent hitfelekezetek képviselőit üdvözölve, melyek után Jambrits Lajos polgármester a város, Freyberger Sándor világi elnök a kath. hitközség, Balikó Lajos ev. lelkes az evang. gyülekezet nevében köszöntötték az izraelita polgártársak nagyon rokonszenves új lelkipásztorát.

A községi kisededovo egyesület f. évi március 10. én d. e. 11 órakor tartja évi közgyűlést, melyre költségkímélés végett, illetőleg fedezet hiány miatt meghívók szétküldése helyett ez uton hívja meg az egyesület tagjait az előnkéség.

A főgimnázium ifjusága körében lázas tevékenységgel folyik a munka. Színelőadásra készülődnek március idusára. Dr. Radványi Kálmán Gelenezi fényjelek című háborús tárgyú ifjusági szindarabját adják majd elő három felvonásban. Az aktuális darab a felelmes emlékü román betörés délutánján és éjszakáján játszik és azt az igazi diákos, romlatlan hazaszeretet tárja előnk, mellyel a kézdivasárhelyi diákok az alnok betörés késleltetésében résztvesznek.

Peters Guido zongorahangversenyéről mult héten közöltük a referadát ugyanannak a tollából, ki előző számunkban már előre is igen érdekes cikkben figyelmeztetett a nagytehetségű művészre, most meg mi teljesítünk kötelességet, mikor e cikkeket írojáról, Reményi Ferenc ezredesről, ugyszólván most már a mi házi zene-művésznőről, megemlékezünk, kinek e felejthetetlen élvezetu hangversenyt köszönhetjük. Husz esztendő óta nem volt itt ily kaliberű zongoraművész mint Peters Guido, aki nemesak a zeneértéket, de a zenekedvelő laikus hallgatóságot is emnyire lebilincselni tudta, a klasszikus műveknek oly csodásan megértő előadása által. S mert az elismerés szava hangzott el mindenfelé, hogy e kiváló zenei műveltségben részünk lehetett, a közönség kívánságának teszünk eleget, midőn e hangverseny létrejött és rendezése körül kifejtett faradozásat halásan megköszönjük.

Eisner testverek nemezgyárat mint már ismeretes, részvénnyársasaggá alakult 3 millió tőkével. Ugyanezen társaság megvette most a helybeli vasut melletti esipkegyarát és abban a másik gyár nemezgyártásban kívül még posztószövet és fezzgyártmányokra rendezkedik be, mely célból részvénnyőkét 4 millióra emelte fel. Az igazgatósi tagjai: Biró Kornfeld Pál (elnök) Zucker József (alelnök) Eisner Kamil (vezérigazgató) Zucker Emil (ügyvezető) Dr. Mauthner János, Ehrenfest Frigyes, Dr. Eisner Rudolf, Fürth Ede, Dr. Furth Hugó, Gomperz Fülöp, Szurdaj Róbert és Voltini de Maestri

hogy 5 Felsőgick kíséretében voltak még Ferdinand herceg és Radetzky generalis.

A június hó 19.-én megállapított programot a jun. 30.-án tartott tanácsülésben következőképp módosítottak: „Itt levő királyi Commissarius Ur megjelenvén, azon Rendelésekről, mellyek eő Felsőgeknek eljövdele alkalmas ságával tétettek, Informatiót kívánván, az sub 19 Juni A. C. tett rendelkezések elolvastattak, mellyeket abban megváltoztatta, hogy a Határnak szélén eő Felsőgicket, Plébanus ur, Oppenrieder János s Leinbather Mihály Senator Urainekkel az orom, avagy Triumphalis Portinál pedig Biró Uram (Schildhauer János) a Magistratussal a köszöntést megtegye, azonban ezen rendelkezés nőtbb ugyan eő általa private ismét megváltozott, úgy hogy Biró Uram Leinbather Mihály Senator Urammal a Városnak határában, utóbb pedig Plébanus Ur (Várady) a Magistratussal együtt az orom kapuánál illendő köszöntéssel fogadják.

Oppenrieder városbíró külön jelentésében még azt találta meg, hogy az első diadalkapu a svábfalui határban, a második a királyuti Kuttel haz előtt állott.

A fejedelem Végh commissarius utján megelégedesét fejezte ki. Programmba volt véve, az iskolának látogatása is, de abban maradt. A fejedelemnek éjjeli szállásra e célra átalakított „Fehér Is” szállodának (most az Általános Takarekpenztár háza) lelső traktusa volt, az alsó traktust személyzete foglalta el. Az udvari orvos Freutner Leon Stiff a Maruay a mostani főteri Kohn Jakab házában volt elszállásolva.

— a j. —

Károly, részben bécsi részben budapesti nagyvállalkozók és bankigazgatók. E vállalkozás által városunkban igen jelentékeny gyári iparfejlesztés várható. A esipkegyári gépeket a tulajdonos háziipari üzemre kívánja itt elhelyezni, az illető munkások részére építendő kis családi házakban, ha ezt a szándékát kellő támogatásban részesítik.

A „Községi Általános Takarekpenztár” ez évi közgyűlése kedden délelőtt lesz. Kiadott évi jelentéséből azt látjuk, hogy foggalma több mint 3 millióval emelkedett. tiszta nyeresége pedig 41,611 kor, mintegy 5000 koronával több mint előző évben, dacára annak, hogy jelzálog- és váltóállománya a visszafizetések által csökkent. Ez a pénzüintézet meg a mult év októberben emelte fel részvénnyőkét 200,000 koronáról 600,000-re, saját tőkéje tartalékjaival együtt tehát most már egy millió

A „Községi Takarekpenztár” most kiadott évi jelentéséből azt látjuk, hogy az ország e legrégebbi pénzüintézete 5 millióval nagyobb forgalmat ért el az elmúlt esztendőben. Március hó 3-iki közgyűlésén alaptőkéjét 240,000 koronáról egymillió ötszázezerre javasolja felemelni, mely célból 600 régi részvényét 1000 kor. értékre emeli és újabb 500 darab részvényt bocsát ki a régi részvényeseknek 1.200 koronáért, ujaknak 2.000 koronáért. Ezen transzaksióból 300,000 kor. új tartalékállapot biztosít magának.

A villamos telep felülvizsgálata. E héten városunkban időzött Barabás István, a Ganz cég főtisztviselője, a villamos telep üzemenek felülvizsgálatára. Régi ismerősünket Burger Istvánt, a telep volt jóemlékü igazgatóját üdvözöltük benne, akit régi ismerősei a kellemes viszontlátás örömeivel köszöntöttek.

A villamos üzem zavartalan folytatását sikerült azzal biztosítani, hogy Eitner Gusztáv malmanak áramszolgáltatási erejét a megkötött egyesség értelmében sikerült a telephez csatolni, ami a szükséges koks- illetve faszén szükségletet mintegy felére redukálja, amennyit most már könnyebb lesz beszerezni, illetve a városnak termelni.

A Rosenberg-alapítvány szetosztása. Özv. Rosenberg Gyusáné kétszáz ezer koronás fejedelmi alapítványának kamatai legközelebb kerülnek szetosztásra. Mint ismeretes, az alapítványból a háboruban megrokkantakat segítik ki oly összegekkel, hogy abból a rokkant lakosságnak megélhetésének új alapját. A legutóbbi fohívásra huszonkét kérvény érkezett be. Köszegről is kettő, amelyek fölött február 28.-án az alispánnal tartandó ülésen dönt a bizottság.

A községfalvi tocskanak helyét, az iskola szomszédságában, házépítő celra mult vasárnap árverezték a polgármesteri hivatalban. A 180 négyszögölnyi területet 3,700 koronáért vette meg Tangl Jánosné ottani lakós, aki arra is van kötelezve e vétellel, hogy a ház előtt saját költségén egy kozkutató létesítsen. A tűzveszély esetére való aggodalmakat a polgármester megazáltal is megszünteti, hogy a telep déli részén, a temető mellett, egy másik vizgyűjtő medencét létesít.

A hadtérrel köszönő-iratot kaptunk Farkas Ernő, Wolfel Frigyes és Wehofer János földieinktől, akik halásan megköszönik Köszeg város közönségének a nekik karácsonyra küldött dohányt és cigarettát.

Hadi- és vagyonadó tárgyalásokhoz vándorolnak most be naponta Szombathelyre a háború idők szerencsés kereskedői, vállalkozói és birtokok által nagyobb jövedelmekhez jutott polgártársaink. Nagyon lehangoltan térnek ismét vissza, mert a bizottság általuk soha nem képzelt magas adótételeket állapít meg és különösen azok jártak rosszul, még ha ügyvédi aszisztenciával is jelentek meg, akik valóságos forgalmuknál jóval kisebb vallomást tettek, még olyan esetekben is, mikor nyilvánvaló volt, hogy a pénzügyi hatóság hivatalos adatok birtokába juthatott. Az ilyeneknek még büntetésből is emelték adótételüket. Ez a „bucsujárás” (t. i. bucsu a hadi kereseteknek egy részétől) még vagy két hétig tart és így az eddig előfordult „bal-eseteken”, még okulhatnak azok, akiket illet.

Rekvirálnak. Akik egy komplikált számadást rosszul csinálnak meg, azok maguknak sok felesleges munkát, az érdekelteknek meg sok kellemetlenséget okoznak. Így van ez a közlélmézésnél. A termés idején megállapították a vásárlók és közellátottak kvótáját s most egy

fél esztendőre rá, mikor Románia és Ukrajna állítólag kínese bányai is rendelkezésünkre állanak, most meg azzal lépik meg a — jó magyart, hogy sokat találtak neki adni, tehát aki bármily pénzért vásárolt, az adja vissza a többletet, akárhogyan is szerezte — maximális árért, aki pedig közellátott, annak is néhány centivel szorosabbra kötik le a gyomrát. Elrendelték az egész országra, hogy fejenként és havonként három kiló kenyérmagot vissza kell adni. Ez szép állapotot teremt a családok legtöbbjében. Most ezt a jelentékeny követelést már csak a hátralevő hat hónapra lehet felszámolni. Nagyon érezhető hiány lesz ebből, mikor a burgonya, tejféle is kevés, a hus pedig nap-nap után drágább lesz, a fogyasztó tehát kenyér- és tésztaevésre van utalva. No de se baj. Ez nem az egyetlen elszámítása azoknak, akikre a köz-élelmezés intézése bízott. Hatóságunk úgy rendelkezett, hogy minden gabonát vásároltnak jegyzéket küld, melyen ki van tüntetve, hogy súlyos bírság terhe alatt, mennyi kenyérmagot kell Deutsch Arthur haditerményes bizományoshoz beszolgáltatni. Ezen felül még rekvirálni is járnak azoknál, hol feltehető, hogy nagyobb készlet van és a termelőknél, hogy számon vegyék termelésüket.

A lisztkiadás most ismét nehézségeket hozott. Minthogy a közellátásban részesülők mennyiségüknek egy harmadát kukoricalisztben kapják, de ez Bajáról, honnét kiutaltatott, se januárban, se februárban meg nem érkezett, az illeték lisztjárandóságuknak csak egy részét kapják. Megismétlődik tehát az a már ismert baj, hogy mivel Bajáról utalták ki a kukoricalisztet, addig míg elszállítják, a fogyasztók felélik a másik lisztet, tehát nem keverhetik, ami jobb lenne, hanem majd tiszta kukoricalisztnek az élvezetére lesznek kényserítve, amihez minálunk nem értenek, j— lesz tehát sok élvezhetetlen kenyér, egészségrontás, elégedetlenség, hatóság-szidás, „urak”-meggyanusítása és más hasonló jó.

A zsirszükséglet biztosítása. Az országos közlelmezési hivatal irte le a vármegyéhez. A leirat értelmében a sertések folajánlása a közlelmezés céljaira távolról sem hozta meg a kívánt eredményeket úgy, hogy a közlelmezés biztosítása végett szükség van az ipari hizlalás fokozására. Újabb határidőt tűznek ki, hogy a hizlalók a sovány sertéseket erre a célra felajánlják, s ez esetben a sertésátvételi bizottság a sovány sertés kilogrammjáért egy koronával többet fizet a maximális árnál. Amennyiben a folajánlás nem hozza meg a kívánt eredményt, akkor a sertéseket rekvirálják, s ez esetben természetesen az egy koronás premium eszik.

Felemelik a gabonaárakat. Legközelebb megjelenik egy kormányrendelet, amely megállapítja a gabonaért követelhető legmagasabb árakat. Az árak az idén magasabbak lesznek, mint tavaly. A buza ára 60 korona lesz. A rozs, a tengeri és az árpa ára pedig 25 korona. A zab ára még nincs megállapítva. A gabonaárak körülbelül 50 százalékos felemelésének ellensúlyozására a kormány a fogyasztók érdekében változtatlanul hagyja a kenyérliszt árát, ellenben a finom liszt árát megfelelő arányban felemeli. A közellátás biztosítása végett az az intézkedés fog történni, hogy a gabonát az idén már a eséplés pillanatában lefoglalják és szabad forgalmat többé egyáltalán nem engedélyeznek. Az ellátás egységesen hatósági uton fog történni.

Tüzriadót fuvatott szombaton hajnalban a tüzórség. Csak kevés tüzoltó sereglött össze, mire az első készültséggel kivonultak a veszély színhelyére, az Árpádtérre, hol Schätzl Lajos műhelyének tetőzete égett és a szomszédos Karner féle háznak zsindelyes hátsó traktusa is tüzet fogott. A lakosok a tüzet még kitörése idején vették észre és az egybesereglett szomszédossággal gyorsan hozzáfogott az oltáshoz, ami teljes sikerrel is járt és a későn érkezett tüzoltóságnak már nem sok munkát adott, mely különben is a vízszegény kutak miatt alig tudott vízhez jutni. Az okozott kár nem nagy és biztosítás révén megtérül.

Megbánta a katonasdit. Sumits József volt pincér és papueskészítő, fezyvernelküli szolgálatra önként jelentkezett. Mikor Budapestre látásra vezényelték, úgy gondolta, mégis csak jobb otthon. A katonaságnál azonban másként gondolkodnak az esküt tett katonáról. Letartóztat-

ták és mint katonaszökevényt visszakísérték szolgálatába, de persze szigorú felelősségre is vonják szökéséért.

Csalásért és lopásért 2 évi börtön. Klaboritz Mária peresznyei leány, aki már nyolcszor volt közveszélyes munkakerülés miatt büntetve és jelenleg a soproni fegyházban tölti le büntetését, esütörtökön állott ismét 2 rendbeli lopásért és 2 rendbeli csalásért a kir. törvényszék elé. Az egyik csalást Kőszegen követte el. Prenner Pálnétól vászonvásárlás ügye alatt 150 kor. foglalót esalt ki. Bűnösnek mondták ki és 2 évi börtönre, 40 korona pénzbüntetésre és büntetésének letöltése után dologházba való utalásra ítélték. Az ítéletben az ügyész, a vádlott és a védő megnyugodott.

Szijloposok. Müller Ferenc fűrészteleperől és a Czeke féle gőzmalomból ismeretlen tettesek gépszjakat loptak. A rendőrség megindította a nyomozást.

Egy községi családleány Szombathelyen meglopta gazdáját. Arany gyűrűket és ruhaféléket esent el. A tárgyak legnagyobb része megkerült és most a firtalkorúak bírósága fog a magáról megfelelkezett leány felett ítélni.

Az Elakro-Bioskop mai műsora: A vörös éjszaka. Színmű 4 felvonásban. A tülembor. Vigjáték 1 felvonásban.

Allami anyakönyvi kivonat.

Január hóról:

Házasságok:

Kleinhappel Károly színész-tüzér—Müller Jozefa, Kraxner Ferenc mészáros-tizedes—Tompek M.

Születések:

Gamauf Károly—Weigl Katalin halva szül. fia, Randveg Mihály, vasutas—Stampf Teréz: Ödön, Baldauf Károly—Schware Teréz: Ilona, Bauer Antal,—Maurer Mária halva szül. leány, Schlapfer Ferenc—Wagenhofer Anna: Margit, Kranz József—Paszner Erzsé: Erzsébet.

Halálozások:

Albert István, kisbirtokos fia, 14 n, rángógöres, Hirter György, volt gazda, 82 é, aggkor, Maitz János, komúves, 44 é, tudólob, Freyler K., magánzónó, 56 é, szervi szívbaj, Schonbauer J., maganzó 69 é., tudólob, Bigner Anna, napsz., 21 é., gegelob, Krözl Ferenc, kisbirt., 70 é., májzsugorodás, Kranz Lujza, házbirtokos, 72 é., agyveromlány.

Videki hírek.

Kitüntetett tanítónő. Haramia Erzsébet felsőtisztviselő tanítónő, Haramia István doroszlói vendéglős kitűnő leányát, a magyar nyelv sikeres tanításáért vármegyei diszoklevéllel lett kitüntetve, a kultuszminiszter pedig ezen kiváló hazafias szolgálatait 200 korona jutalomban részesítette.

A tömördi birtokot, a Chernel Antal-ét, 1 millió 200,000 koronáért vette meg egy soproni bank parcellázás céljára. A vétel 500 holdnyi területre szól, melyhez nem tartozik a kastély, ennek parkja és körülötte fekvő mintegy 40 hold szántó, de a bank ennek esetleges megvételére 160,000 koronáért elsőbbséget biztosított magának.

Harang helyett vasúti sín. A szombathelyi püspöknek e hó 15. én kibocsátott körlevelő a többi közt azt mondja: A temesvári es. és kir. katonai parancsnokság arra hívja fel a figyelmet, hogy tökéletlenül ugyan, de a következő módon mégis pótolhatjuk a harangokat. Minden vasúti állomáson vannak kiselejteztet vasrudarabok, melyek olcsó pénzen megvásárolhatók. Ily vassint kötéll segítségével alkalmazunk a harang helyére s a ráért kalapácsütések eléggé élvezhető s erős hangot adnak.

Halálozás. Östor Lajos zsirai földbirtokos neje Wohlmut Karolina urnő, esütörtök reggel, élete 62. évében váratlanul elhunyt. A megboldogult a régi magyar uriaszonyok mintaképe volt Messze vidéken ismerték nemes jó-

lelkiségét; zsirai kuriájuk találkozó helye volt a környékbeli intelligenciának, mely megilletődve fog tudomást venni a jóságos urnőnek korai haláláról. Halálát férje és fia, Östor József dr. soproni ügyvéd, Östor Lajos dr. csornai ügyvéd és leánya Östor Margit férjezett Felpetzi György Károlyné gyászolják.

Vasvármegye elelmezési kormánybiztosa. Egy estilap jelentése szerint Vasvármegye elelmezési kormánybiztosa Szmeesányi György pozsonyi főispán lett, akinek működési köre nyolc vármegye területére terjed ki.

Kussevich Tivadar — horvát miniszter. A horvát bán állása megrendült és egy estilap jelentése szerint utóda báró Unkelhauser horvát miniszter lesz, akinek helyébe Kussevich Tivadar volt szombathelyi üzletvezető, a szerbiai osztrák-magyar kormányzóság adlátusa kerül.

Serteshizlalo Sopronban. Megirtuk vasárnapi számunkban, hogy Sopronban nagyszabású serteshizlalo telep létesítéséről van szó. A esütörtöki nap folyamán a terv a gyakorlati megvalósulás állapotába lépett. Krausz Mihály nagyiparos lépett a város elé azzal a kérelemmel, hogy a serteshizlalo telep létesítéséhez szükséges területet engedje át neki. Természetesen nem ingyen kéri, hanem a forgalmi érték megtérítése fejében. A tervzet szerint a serteshizlalo két ezer sertés számára épülne.

Zabert borotvált. Bándolyon állott egy gazdánál szolgálatban Konrad Pál béres, aki tavaly szeptemberben gazdájának terményeit állandóan dézsmálta. A lopott zabot és árpát Platz Vince borbélynak vitte, amiért ez díjtalanul borotvált. Konrad, mint rendesen egy szeptemberi éjjelen ismét meglopta gazdáját. A jól megtöltött zsákok azután egy fiatalkorú béres-társával vitette át a borbélyhoz. Eppen be akartak fordulni a borbélymester udvarára, amikor feltűntek a kakastollas esendőrök, akik persze miután a késő éjjeli látogatás gyanusnak tűnt fel előttük, megállították a zsákok cipelőket és felelősségre vonták őket. Az esendőrök megindították az eljárást, melynek folyamán most kedden tárgyalta a szombathelyi kir. törvényszék az ügyet. A törvényszék Konrad Pált, miután gazdája megbüntetését nem kívánta, felmentette, míg Platz Vince borbélymestert tizennégy napi fogházra ítélte.

Veletlen gyilkosság után öngyilkosság. Sámfalvára a múlt héten hazérkezett Verderits Ferenc odaváló 19 éves fiatalember, aki katonai szolgálatra volt bevonulva és szabadságot kapott. A haretérről hozott magával egy ismétlő pisztolyt, ami újdonság volt a családban és a fiatalember többek között megmutatta azt unokanővérének, a 21 éves viruló szépségű Verderits Jozefinnek is. Beszélgetés közben magyarázta az ifjú a pisztoly szerkezetét, majd pedig abból a célból, hogy a magyarázat szemléltethetőbb legyen, a pisztolyt éles tölténnyel töltötte meg és mint egy két lépésnyi távolságból mutogatta a szerkezet egyes részeit, ekozban a foggyver elsült és pedig véranynak irányzott helyzetben. A golyó a szép Jozefin mellében furódott és amint később a vizsgálat megállapította, maját szagatta szét, úgy, hogy a leány egy jalkialtas után élettelenül osszerogyott. Mikor a Verderits fia látta a katasztrófát, elrohant a véres eset színhelyéről és azóta semmit sem tudnak róla. A nyomozás csak azt állapította meg, hogy Szombathely felé vette útját. Azt hiszik, hogy öngyilkosságot követett el.

A Kőszeg-Szombathelyi vasut új menetrendje. Kőszegről Szombathelyre indul reggel 6⁴⁷ délután 1³⁰ este 9⁵¹. Kőszegről Sopronba, éjjel 2⁴⁸. Kőszegről Sárvárra: délután 2 órakor. Szombathelyről Kőszegre: reggel 5⁵³ délután 12⁴⁴, délután 5²⁰. Sopronból Kőszegre délután 12⁴⁰ és ideérkezik 2⁴⁶-kor. Sárvárról Kőszegre reggel 4¹⁰ és ideérkezik délelőt 8¹¹-kor.

Hírek a háborúról.

Nemetszag bekefeltetelei. Elterjedt hírek szerint a német kormány az Oroszországgal való béke feltételül azt állították fel, hogy az orosz csapatok Livlandot, Esztlandot, Kurlandot azonnal ürítsék ki.

Az oroszok elhalasztják a leszerelést. A Morning Post jelenti Pétervárról. A szovjetek kongresszusán elhatározták a hadsereg általános leszerelésének ideiglenes elhalasztását.

Ostromállapot és általános mozgósítás Görögországban. Athénben véres zavargások történtek. Allitóltag utcai harcok voltak, amelynek számos halottja és sebesültje volt. — Görögországban kihírdették az ostromállapotot és elrendelték az általános mozgósítást.

A monarchia és az oroszok béke tárgyalásai. A monarchia az orosz kormányval távirati úton előzetes tárgyalásokat folytat a béketanácskozások újabb felvételének felvételeiről. A tárgyalások eredményétől függ, hogy miképpen kezdődnek a béketanácskozások.

A német kancellár az orosz bekeről. A birodalmi gyűlés szerdai ülésén kijelentette, hogy az oroszok távirati hírtelen békeelfogadása nem kötelező dokumentum, mivel több ízben letagadták a népbiztosok a szikratáviratok hivatalos jellegét. Mi közöltük a pétervári kormánnyal, hogy a szikratáviratot átvettük, egyben azonban megkértük, hogy írásban is erősítsék meg a tartalmát. A népbiztosok azt felelték, hogy az írásos megerősítést nyomban kiküldték a közös vonalra. Nem szabad mindezek dacára tapasztalataink alapján azt hinni, hogy a béke már a zsebünkben van; erre már csak azért is kitérek, mert csalódástól akarom megóvni a nemzetek őszinte békevágát. A helyzetet így jellemezhetem. A népbiztosokkal való békekiáltás a katonai nyomásunk eredménye, amellyel bizonyos pétervári reményéseket hiúsítottunk meg. Reméljük, hogy célt érünk a béke valószínű megkötésénél; örömmel akkorra tegyük el, ha a békeszerződésen megszáradt a tinta.

A németek elonyomulása. A riga—szentpétervári vasút két oldalán túlhaladtak az eddig 20 kilométernyire arvonulok előtt fekvő orosz állásokon. Az ellenségnek a vasutól északra Inseennél tanúsított gyenge ellentállását hamar megtörték. Dünaburgon át hadosztályaik északkeleti és keleti irányban nyomultak előre. Dünaburg és Luck között széles szakaszon megkezdtek az előrenyomulást Luckon át előrenyomult hadosztályaink Rovno felé nyomultak. Kétezeröttszáz foglyot több száz ágyút és nagymennyiségű vasuti kocsit zsákmányoltak.

Bekövetés Oroszországgal. Beavatott helyről esütortokón a következőket jelentik: A népbiztosok tanácsa négyesszövetség által a Breszt-Litovszkban felállított béke feltételeket minden fenntartás nélkül elfogadta. A keleten ezzel elért új fordulatot kizárólag a nagy orosz közjáróság ellen hábozis nélküli katonai előnyomulásnak köszönhető. Magától értetődik, hogy ez a katonai akció mint minden, ami a fronton történik, a két hadvezetés meg egyeztetésén alapul. Ha eddig csak német erők előnyomulását jelentették, úgy az abból a tényből ered, hogy a magyar osztrák hadsereg súlypontja a keleti front részén van, a Pripiettől északra csak német csapatok állnak. A Kovel—Rovno vasutól két oldalt a megindulás irányában csak német csapatok állottak állottak rendelkezésre. Csapatunk beavatkozása csakis helyi helyzettől és viszony csoportosulástól függ.

Beketárgyalás Románával. A román kormány azt az ühajat fejezte ki, hogy a négyesszövetség hatalmaival előzetes tárgyalásokat kezden, esetleges békekötés végett. Ebből a célból Czernin gróf külügyminiszter a legközelebbi napokba megy, ahova a többi szövetséges képviselő is megérkeznek. Illetékes helyen azonban a béke létrejövételének kilátásait pesz szimistikusán ítélik meg, mert az ideérkezett jelentésekből kitűnik, hogy Románia még egyáltalában nem érett meg a békére, amennyiben messzemenő aspirációkat táplál és úgy látszik, el van szánva hogy azokat, ha tárgyalások útján nem tudja megvalósítani, továbbra is fegyveres erővel érje el.

Döntő események várhatók Romániától. A román kamara együtívását március 10-ére halasztották. Már a kamara összejelése előtt döntő események várhatók. Egy indítványt akarnak a kamara előterjeszteni, hogy a Bratianu kormányt helyezték vád alá.

A németek előnyomulása Oroszországban. Rigától és Lucktól délre levő területen a német hadsereg előnyomultak keleti irányban.

Jovahagytak az ukrán békeszerződést. A német birodalmi gyűlés szerdán jóváhagyta az ukránokkal kötött békeszerződést.

Karoly király a nagyfőhadiszálláson. Királyunk pénteken a nagyfőhadiszállásra érkezett. Öfelsége a függő kérdésekről folytatott megbeszéléseket. Kisérétében van Arz vezérkari tábornok is. Vilson császár és Király király között tartott hosszas és beható tanácskozás Hindenburg és Ludendorff is jelen voltak.

A németek előnyomulása. Estlandba bevonultak és Leajlyt elfoglalták. A rigai tenger öbol mentén előnyomulva elérték Prentigelt és Lemsalt Lemsalnál rövid küzdelemre került a sor, melyben 500 foglyot ejtettek és 20 löveget zsákmányoltak. Az egész arevonaton vasuti és utesomópontokat szállították meg, Rownot is. A zsákmány megközelítőleg sem tekinthető át. Eddigi jelentések szerint elfogtak egy parancsnokló tábornokot, több hadosztály parancsnokot, 425 tisztet és 8700 főnyi legénységet; zsákmányoltak 1315 löveget, 120 géppuskát, 3—4 ezer járművet, továbbá vonatokat, körülbelül egyezer vasuti kocsit, nagyrészen élelmiszerekkel megrakva; repülőgépeket és egyéb át nem tekinthető hadiszert.

Az ország haborus kiadásai. A pénzügyi bizottságban kedden tárgyalták az indemnitást. Többek felszólalása után Popovits Sándor pénzügyminiszter kijelentette, hogy a háborus kiadás a múlt félévben havonta 650-tól 690 milliót tett ki, jelenleg pedig 740—760 millióval kell számolnunk. A pénzügyi bizottság az indemnitást vátozatlanul elfogadta.

Jól épített pajta,

amely alatt pince is van, az Árpád-ter 27. sz. hazhoz tartozó, eladó. Közelebb felvilágosítás a jelzett hazban nyerhető.

Magyar nyelvű urnó

alkalmazást keres,

hivatali, pénzügyi vagy gyári irodában; leginkább pénztárnoki állásfőhajtana. Cim a hiadóhivatalban.

Uri birtok

a Burger dűlőben, területe több mint 500 []-ól, mely szőlő- és gyümölcskert, csinos új kertiházzal együtt szabad kézből minden pereben eladó.

Közelebbi adatok e lap szerkesztőségében tudhatók meg.

Halló!!

Veszek férfi- és női viselt és új ruhákat, cipőket, eszimakat stb. a legmagasabb árért. **Ószerkereskedő, Várkör 32. sz.**

Magányos uriasszony

reszére egy 2 szobas száraz lakás keresettik Tudakozódni e lap kiadóhivatalában

Egy földszinti ház

a Pallisch-utcaiban 22. sz. a, mely áll 2 utcai szobából, 1 konyha, 2 kamrából, pincéből s egyéb hoztatartozókkal, valamint egy 34 []-ól kitűnő kerttel szabad kézből eladó.

Tenyész kan

1 éves keso, siskafülű, eladó. **Bodovics Györgynél, Nagycsömötén.**

Alma,

szép elsőrendű almára vevő vagyok, kisebb nagyobb mennyiségben, kérek ajánlatot az árminőség és a mennyiség megjelölésével. Lédner gyümölcs és esemege kereskedő, Budapest, József utca 9.

"Hengerszék hengerek rovatkolása és csiszolása

leggyorsabban a téli hónapokban eszközölhető. küldje tehát hengereit azzal a **Magyar Motor és Gépgyár Részvénytársasághoz, Szombathelyre** "

Szombathelyi Takarékpénztár Részvénytársaság

Köszegi fiókja,

Köszeg, Király-ut 6. szám. **Strucz szálloda mellett.**

Elfogad: betéteket jelenleg nettó 3½%-os kamatozással betéti könyvecskőre és folyó számlára. A kamatozás a betétet követő napon kezdődik betét kiütéseket felmondás nélkül eszközöl.

Leszámitol: 2—3 aláírasos üzleti és magánvontókat mindenkor a legelőnyösebbel.

Folyósít: rendes és törlesztéses jelzálogköcsönöket földbirtokokra és városi házakra, magassabb kamatu köcsönöket alacsonyabb kamatu köcsönökké változtat (convertál).

Ertékpapirokat: napi arfolyamon vesz és elad tőzsdén megbízásokat elfogad

Szelvényeket: költségmentesen bevált, szelvényeket a szelvényátalvány (talon) alapján díjmentesen beszerez

Átutalásokat, letéteket eszközöl a világ bármely piacán teljesen díjmentesen

Ertékpapirokra: állami- és magán papirokra előleget ad

Sorsolás alá eső értékpapirokat arfolyamvesztés ellen biztosít

Ertékpapirokat és értékeket őrzése és kezelésre atvesz

Tekintettel, hogy hazánk legnagyobb pénzügyi intézetével a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesülettel szoros összeköttetésben áll, mindenféle takarékpénztári és banküzleti megbízást a legelőnyösebben bír lebonyolítani.

Mint az Első Magyar Általános biztosító társaság ügynöksége mindenféle biztosítást elfogad és felvilágosítással készs ggel szolgál

Központ: **Szombathelyi (rég) Takarékpénztár Szombathely. Alakult: 1837-ben.**

Alaptőke 1,600,000 kor. Tartalékok: 400,000 kor. Takarékbetétek 24 millió koronán felül. Saját tőkői 2,700,000 korona.

Ha szüksége van

körlevelekre, számlákra, cégnyomások levélpapírra, borítékokra vagy levelezőlapra, továbbá meghívókra, műsorokra, belépőjegyekre, falragaszokra, szután étlapokra, címkékre, névjegyekre, gyszajelentésekre, táblázatokra, árjegyzesekre vagy bármely a könyvnyomdászat szakmájába vágó munkára, akkor forduljon a legnagyobb bizalommal csak

Rónai Frigyes

könyvnyomdájához

Köszeg, Várkör 39. (Roth Jenő-fele ház).

hol minden felsorolt és fel nem sorolt nyomtatványt a mai kor igényeinek megfelelően csinos, modern és izléses kivitelben a legolcsóbb árak mellett :: :: :: szerezhet be. :: :: ::

Közigazgatási nyomtatványok nagy raktára.

„Köszegvidéki Képesnaptár“, „Süner Bezirkskalender“ és „Kervatski Kalendar Sv. Antona Paduanskoga“ kiadóhivatala.